

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 18P/3/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115200089
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Žáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2015:7115200089.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Žákovou Máriou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. I. Y., L.. XX.XX.XXXX, J. T., Ť.S. Č.. XX, zast. kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné nám. č. 9, Košice, na návrh navrhovateľky: B. Y., L.. X.X.XXXX, J. T., Ť. Č.. XX, za účasti rodičov maloletého, matka: S. N., L.. XX.X.XXXX, L. J. T., Ť. Č.. XX, t.č. na neznámom mieste, zast. opatrovníkom, JUDr. Petrom Dudičom, zamestnancom Okresného súdu Košice- okolie, otec: I. Y., L.. XX.X.XXXX, J. T., Ť.S. Č.. XX, v konaní o zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti takto

rozhodol:

Z v e r u j e maloletého I. Y., L.. XX.XX.XXXX do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky, B. Y., L.. X.X.XXXX, J. T., Ť. Č.. XX, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 7.3.2012 č.k. 21 P /71/2011.

Navrhovateľka je povinná o maloletého sa osobne starať, je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach s tým, že veci, ktoré nie sú bežné, podliehajú schváleniu zákonných zástupcov maloletého.

Otec maloletého a matka maloletého, sú povinní prispievať na výživu maloletého I. Y. každý vo výške 30% zo sumy životného minima pre nepľnoleté, nezaopatrené dieťa, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred počínajúc od právoplatnosti tohto rozsudku do budúcnosti.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka, B. Y., sa návrhom, ktorý podala súdu dňa 7.1.2015 domáhala nariadenia predbežného opatrenia, ktorým by súd zveril mal. I. Y., L.. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Svoj návrh odôvodnila tým, že mal. bol rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 7.3.2012 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, C. Y. z dôvodu zanedbávania osobnej starostlivosti zo strany oboch rodičov maloletého. Stará matka maloletého má v súčasnosti zdravotné problémy, je onkologickou pacientkou a zabezpečenie starostlivosti o mal. je pre ňu náročné. Jej zdravotný stav si vyžaduje pomoc zo strany rodiny a je spojený s častým pobytom v nemocnici. Maloletý je žiakom 4. roč. základnej školy, je potrebné zabezpečiť starostlivosť o neho, ako aj doprevádzať ho do školy a pod. Keďže vyrastá spolu s deťmi navrhovateľky, medzi nimi je dobrý vzťah a navrhovateľka spolu s manželom zahŕňa do svojej starostlivosti aj maloletého Jána.

Z rozsudku tunajšieho súdu č. k. 21 P 71/2011 zo dňa 7.3.2012 súd zistil, že maloletý I. Y. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, C. Y. a rodičia boli zaviazaní na platenie minimálneho výživného, vo výške 30% zo sumy životného minima.

Navrhovateľka dňa 23.2.2015 podala návrh vo veci samej, ktorý návrh bol zapísaný pod sp. zn. 11 P /29/2015 a uznesením súdu zo dňa 4.3.2015 došlo k spojeniu oboch vecí do konania pod sp. zn. 18 P 3/2015.

Okresný súd Košice I uznesením zo dňa 14.1.2015 návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, pričom uznesenie dňa 17.2.2015 nadobudlo právoplatnosť.

Písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.3.2015 navrhovateľka znova žiadala vydať predbežné opatrenie, svoj návrh doplnila tým, že podala už aj návrh vo veci samej, dňa 23.2.2015 vo forme zápisnice spísanej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Uviedla, že s maloletým sú v príbuzenskom pomere, je jeho teta, maloletý je na ňu a jej manžela navyknutý, starajú sa o neho od smrti starej matky a preto je v jeho záujme zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti. Preto žiadala, aby súd nariadil predbežné opatrenie ktorým by súd zveril mal. I. Y., L.. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

Uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 30.3.2015 č.k. 18 P/3/2015-42 súd dočasne zveril maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a určil výživné zo strany rodičov mal. u každého v sume 30% zo sumy životného minima. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.3.2015.

Súd nezistil, kde sa t.č. zdržiava matka maloletého a preto jej ustanovil opatrovníka v osobe zamestnanca Okresného súdu Košice I, v súlade s § 29 ods. 2,6 O.s.p..

Otec maloletého sa vo veci písomne nevyjadril a na pojednávanie súdu sa napriek riadnemu pojednávaniu nedostavil, preto súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti podľa ust. §101 ods. 2 O.s.p..

Kolízny opatrovník v písomnej správe, ktorú podal súdu dňa 9.4.2015, uviedol, že stará matka maloletého I. Y., Y. C., zomrela dňa XX.X.XXXX. Maloletý zostal vo faktickej starostlivosti pani Y., ktorá aj s manželom a dvomi deťmi- C. Y. L.. XX.X.XXXX a T. Y., L.. XX.X.XXXX, spoločne žili v rodinnom dome starej matky. Deti vyrastajú od útleho veku spoločne, spája ich súrodenecké puto. Pani Y. je sestrou otca maloletého, o maloletého sa starala aj v čase ťažkej choroby starej matky a pomohla maloletému prekonať traumu z jej smrti.

Otec maloletého sa nezaujíma o úpravu svojich pomerov tak, aby sa o maloletého mohol postarať, žije niekde v obci Ť., je nezamestnaný a iba občas na krátky čas navštívi maloletého a donesie mu sladkosť, výživné neplatí. Matka maloletého sa dlhodobo zdržiava na neznámom mieste.

Kolízny opatrovník navrhol maloletého zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky a určiť výživné zo strany rodičov primerane ich zárobkovým možnostiam a schopnostiam, prípadne upraviť ich styk s maloletým.

Písomným podaním zo dňa 3.6.2015 navrhovateľka žiadala, aby súd zveril maloletého do jej pestúnskej starostlivosti, pretože absolvovala prípravu na náhradnú starostlivosť v n.o. Miesto pod slinkom a dňa 21.5.2015 bola na základe rozhodnutia ÚPSVaR Košice č. Kel/SPODa SK/2015/7255 zapísaná do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom navrhovateľky, jej manžela, pripojenými listinnými dôkazmi, upustil od výsluchu otca maloletého a zistil nasledujúci skutkový a právny stav:

Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že návrh na zverenie mal. dávala súdu z toho dôvodu, že ešte pred smrťou starej matky maloletého žili v spoločnej domácnosti, maloletého pozná od malička a vyrastal spolu s jej deťmi. S maloletým nie sú výchovné problémy, majú vybudovaný spolu pozitívny vzťah a manžel jej v starostlivosti o maloletého pomáha. Je zamestnaná s príjmom 330 EUR mesačne. Za bývanie v dvojizbovom rodinnom dome uhrádzajú 80 EUR mesačne.

Manžel navrhovateľky vyjadril súhlas s tým, aby jeho manželka vykonávala pestúnsku starostlivosť. Uviedol, že jeho príjem, ako stavebného robotníka je 380 EUR mesačne.

Maloletý navštevuje Základnú školu na J. Č.. XX E. T., v dôsledku udalostí súvisiacich s rýchlou smrťou starej matky si pokazil prospech, mal aj trojky. Je zdravý, výdavky s ním spojené sú primerané jeho veku.

Podľa ust. § 44 ods. 1 až 4 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa ust. § 48 ods. 1 až 4 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

Pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom. Pri zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti jednému z manželov je potrebný písomný súhlas druhého manžela. Súhlas nie je potrebný, ak manželia nežijú v domácnosti, ak druhý manžel nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak je zadováženie súhlasu spojené s ťažko prekonateľnou prekážkou.

V rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

Podľa § 50 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Ak bolo maloleté dieťa zverené do pestúnskej starostlivosti len jednému z manželov, ustanovenie § 30 ods. 2 sa použije primerane.

Maloleté dieťa, ktoré žije v domácnosti s pestúnom, je povinné podieľať sa osobnou pomocou, a ak má príjem z vlastnej práce, aj príspevkom z tohto príjmu na spoločných potrebách rodiny.

Počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

Podľa § 51 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5, cit. zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa ust. § 75 ods. 1,2 cit. zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa ust. § 76 ods. 1,2 cit. zákona výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

Na základe vykonaného dokazovania a cit. zák. ustanovení súd zveril mal. I. Y. do pestúnskej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je riadne zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť. Súd zistil, že navrhovateľka spĺňa všetky zákonné podmienky pre to, aby pestúnsku starostlivosť mal. Jána vykonávala, o maloletého je u nej a jej rodiny riadne postarané, maloletý je v jej domácnosti zvyknutý, medzi ňou a maloletým je nadviazaný citový vzťah, maloletý je u nej spokojný a nie sú s ním výchovné problémy. Preto zverenie maloletého do pestúnskej starostlivosti je jednoznačne v záujme mal. dieťaťa, a preto súd návrhu navrhovateľky vyhovel.

V súlade s cit. § 55 ZR, súd určil povinnosť platiť výživné zo strany matky, ako aj otca vo výške minimálnej, t.j. 30% zo sumy životného minima vzhľadom na zárobkové možnosti a schopnosti rodičov, ktoré odôvodňujú takéto rozhodnutie súdu. Toto výživné sú rodičia povinní platiť Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pokiaľ konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p.:

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.